

Prezidento A.

MARIJA BOHAREVIČIENĖ

Lietuvos universitetų moterų asociacijos (LUMA) JAV narės užsibrėžė prioritetinius uždavinius 2026 metams. Išrinkus naują asociacijos valdybą, aptarus nuveiktus darbus ir pasiektus rezultatus, suplanavome svarbius bei reikšmingus darbus asociacijos veiklai pagerinti 2026 metams.

Metų renginys – prezidento A. Smetonos paminėjimui

Mūsų asociacijos veikla pastaruosius dvejus metus buvo daugiau kamerinio pobūdžio. Įkūreme LUMA JAV pelno nesiekiančią organizaciją.

2026 metais planuojame organizuoti įsimintiną šventę, skirtą Nepriklausomos Lietuvos prezidento Antano Smetonos antros kadencijos 100 metų jubiliejui paminėti.

Šventė įvyks 2026 spalio 11 d. 1 val. p. p. Draugystės Botanikos sode, prie Michigano miesto, Indianoje (Adresas: 2055 East U.S. Highway 12, Michigan City, IN).

Renginio metu bus sodinama nauja eglė, nes 1941 m. prezidento Antano Smetonos pasodinta eglė sunyko, nudžiūvo, todėl prieš keletą metų buvo nupjauta.

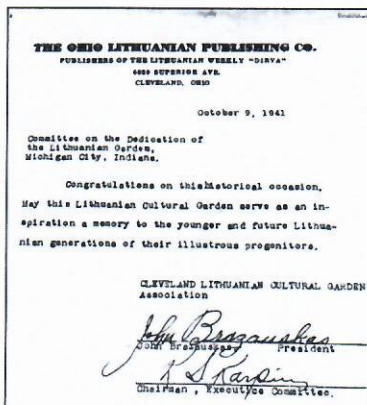
Antrąją savo prezidentavimo kadencija Antanas Smetona pradėjo 2026 m. gruodžio 19 dieną. Tai labai įsimintinas įvykis.

1939 m. rugsejo mėnesį, Lenkijos padalijimo metais, SSRS užėmė rytinius Lenkijos regionus, besiribojančius su Lietuva, o vėliau spalio m. į mūsų šalį įvedė pirmąsias igulas pagal savitarpio pagalbą sutartį. Tikra okupacija Lietuvoje prasidėjo 1940 m. birželio 15 d.

Tuometinis Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, protestuodamas prieš Lietuvos okupaciją, kai Lietuvos Valstybės taryba atsisakė priešintis okupacinei valdžiai, 1940 m. birželio 16 d. pasitraukė iš Lietuvos į Vakarų.

Lietuvių darželis mena Lietuvos prezidentą

Tuo metu Indianoje, prie Michigano miesto įkurtame Draugystės botanikos sode (tuo metu vadinosi Tarptautinis draugystės botanikos sodas) prasidėjo tautinių kultūrinių darželių kūrimas. 1940 m. ir prasidėjo Lietuvių darželio kūrimo užmožgos. Nedidelis žemės plotas oficialiai buvo paskirtas Lietuvos darželiui. Tuo metu Lietuvos prezidentas Antanas Smetona jau gyveno Jungtinėse Amerikos Valstijose, todėl lietuvių bendruomenė nutarė jį pakviesti į Lietuvių darželį.

1941 metų dokumentas, primenantis Lietuvių darželio istoriją.

1941 m. spalio 12 d. Antanas Smetona ten nuvyko ir pasodino eglę Draugystės botanikos sode, kaip simbolinį pagarbos ženklą. Tai buvo svarbi ir įsimintina šventė Amerikos lietuviams. Šventėje dalyvavo daugiau nei tūkstantis tautiečių iš įvairių Amerikos Valstijų. Tarp jų buvo daug iškilųjų svečių: prezidento Antano Smetonos sūnus Julius Smetona, ką tik atvykęs iš Pietų Amerikos, Lietuvos konsulas

Čiulės sodinimo akimirka. Iš k. Lietuvos darželio komiteto pirmininkas Antanas A. Oliš, pasitraukęs iš Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona, jo sūnus Julius Smetona, Lietuvos konsulas Čikagoje Petras Daužvardis ir komiteto narys Antanas Vėnagaitis. Nuotraukos iš M. Boharevičienės asmeninio archyvo

Čikagoje Petras Daužvardis; South Bend, IN meras Jessie I. Pavey; Gary miesto atstovas – Albert Vinick, Čikagos merijos atstovas bei šventės Nacionalinio organizavimo komiteto nariai.

Iškilmingoje šventėje dalyvavęs Edward Paine, ceremonijos vedantysis, suteikė žodį teviui Biskayskan, kuris kalbėjo, kad „prezidentas Antanas Smetona yra jau pasodinęs medį Šveicarijoje, Zernoje League of Nations Gardens, su kilnia intencija, kad vyrų taika visame pasaulyje. Dabar pagarbiamai Lietuvių darželi, įamžindami draugystę tarp Nepriklausomos Lietuvos vyriausybės ir Amerikos vyriausybės bei tarp Lietuvos žmonių ir Jungtinių Amerikos Valstijos žmonių, kad ji niekada nebūtų nutraukta.“

Prezidentas Antanas Smetona savo kalboje padekojo JAV prezidentui Woodrow Wilson (1913–1921), kuris savo prezidentavimo metu pripažino Nepriklausomą Lietuvos valstybę. Frederick Eichhorn, asmeninis gubernatoriaus Henry Schricker atstovas kalbėjo: „Neįtikėtina, kad tokioje nuostabioje vietoje, vyrauja grožis ir ramybė, palyginus su tuo, kas vyksta Europoje.“ Kalbėjo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovai: Anthony A. Oliš, Lietuvių tautinio fondo komiteto direktorius; John Brazauskas, Ohio Lietuvių spautuvės prezidentas Clevelande, Čikagos meras Edward J. Kelly atsiuntė pasveikinimo laiška.

Lietuvių tautinių šokių ansamblis „Margutis“, pasipuošęs tautiniais kostiumais, atliko šokių programą.

LUMA darbai – Lietuvai ir lietuvių vienybei

Planuodamos Prezidento Antano Smetonos antros kadencijos 100-ųjų, jau vasario mėnesio pradžioje Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate su sitikome su konsulu Regimantu Jablonsku ir LR konsulato atstovu ryšiams su diaspora Saulumi Jaskelevičiumi, norėdamos aptarti LUMA planus. Susitikę turėjome galimybę pristatyti ir naują LUMA JAV valdybą.

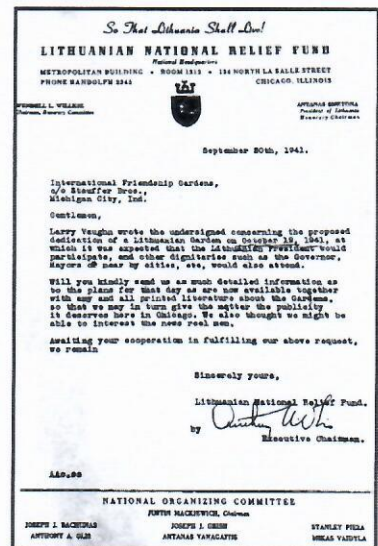
Prisimindami ir gerbdami įvairius Lietuvos ir lietuvių gyvenančių JAV istorijos etapus, ruošdami renginius, dalyvaudami juose, garsindami tradicijas ir atsimindami Lietuvai nusipelnčius žmones, taip sustipriname mūsų tautos vienybę. Savo darbus skiriamame Lietuvai, lietuvių išlaikymui, lietuviško paveldo išsaugojimui, nors ir gyvename toli nuo Lietuvos.

Tikimės, kad renginiai, kuriuos rengsime bei organizacijos narių atliktas darbas paskatins mūsų tautiečius aktyviau garsinti Lietuvą. Generalinis konsulas R. Jablonskas aptarė su LUMA JAV narėmis bendradarbiavimo perspektyvas ir patikino, kad konsultatas skirs reikiamą dėmesį visoms diasporos organizacijoms bei remis Lietuvių Fondo vykdomą jų veiklos finansavimą.

Planuodamos minėtą renginį, LUMA JAV narės su sitiko su Draugystės botanikos sodo vadovais, direktore Jenilee ir Jenna Caster. Buvo aptarti labai ak-

tualūs klausimai. Su sodo vadovybe suderinome būsimą renginio, vyksiančio šių metų spalio mėnesį, klausimus.

Kviečiame visas lietuviškas organizacijas ir maloniai laukiame žmonių, kurie turi idėjų ar finansiskai norėtų prisidėti prie šventės organizavimo ir Lietuvių darželio atnaujinimo.

Antano Olio pasirašytas laiškas iš susirašijimo, sprendžiant Lietuvių darželio klausimus.

Ateityje jame laukia dideli darbai. Lietuvių darželio aplinka bus profesionaliai tvarkoma: reikia plėsti takus, vedančius prie garbingų Nepriklausomos Lietuvos prezidentų – Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio, Kazio Grinaius paminklų. Planuojame apodinti Lietuvių darželį endeminiiais augalais, be viso to, dar reikia restauruoti aukštaitišką žibinto tipo stogastulpį. Pusoelėjame viltį įregistruoti ir paskelbti Lietuvių darželį su jame esančiais paminklais JAV memorialiui.

Didžiutuomės, jeigu įgyvendintume savo planą iškilmingai pažymėti prezidento Antano Smetonos antros kadencijos 100 metų jubiliejų, pasodinti naują eglę bei paminėti Lietuvių darželio įkūrimo 85 metų.

Mes, LUMA narės, labai lauksime garbingų žmonių pagalbos bei finansinės paramos.

Maloniai prašome visomenines organizacijas bei privačius asmenis finansiskai paremti būsimą renginį. Aukoti galima per Zele: Lumajav55@gmail.com

Marija Boharevičienė – LUMA JAV pirmininkė.